

ROTONDE

Maandelijks informatieblad van de
Gemeente Damsterboord en de
Walfriedgemeenschap voor Lewenborg, Beijum en
omgeving:

Lewenborg-Drielanden-Zilvermeer-Ulgersmaborg-
Oosterhoogebrug-Ruischerwaard-Ruischerbrug-
Noorddijk-Meerstad-Middelbert-Engelbert

JAARGANG 52/53, NR.12/1

3 december 2023 t/m 3 februari 2024

ROTONDE

Rotonde is een gezamenlijk kerkblad van de Walfriedgemeenschap van de R.K. Hildegard van Bingen parochie en de Protestantse Gemeente Damsterboord. De eindverantwoordelijkheid voor deze uitgave berust bij het bestuursoverleg van de locatieraad Walfried van de Hildegard van Bingenparochie en de kerkenraad van Damsterboord.

REDACTIE ROTONDE

Kopij inleveren bij:	Margreeth Nagel Tini van Rein	311 1260
E-mailadres:	redactie@kerkbladrotonde.nl	
Redacteur:	Anneliese Smoorenburg	
Administratie:	Margreeth Nagel	311 1260
E-mailadres:	administratie@kerkbladrotonde.nl	
Banknr. NL 83 INGB 0008 2390 64	t.n.v. Protestantse Gemeente Damsterboord o.v.v. bijdrage Rotonde	

Uw vrijwillige bijdragen zijn van harte welkom!

PROTESTANTSE GEMEENTE DAMSTERBOORD

website:	www.damsterboord.nl	
Predikant:	ds. J. Wilts, janwilts@damsterboord.nl Tel. bereikbaar: zie pagina Damsterboord	280 8863
Scriba:	Janny Wieringa scriba@damsterboord.nl	541 4587
Postadres:	Postbus 9145, 9703 LC Groningen	
Banknr. Diaconie: NL 28 INGB 0000 847 490	t.n.v. Diaconie Damsterboord	
Ledenadministratie:	Mw. S. Kuper ledenadministratie@damsterboord.nl	541 3089
Koster Stefanuskerk:	Reinder de Jager koster@damsterboord.nl	06-50589117

WALFRIEDGEMEENSCHAP – H. HILDEGARD VAN BINGENPAROCHIE

Website	www.hildegardparochie.nl	
Pastoor:	Arjen Jellema pastor.jellema@hildegardparochie.nl	06-12717774
Secretaris:	vacant secre.walfried@hildegardparochie.nl	
Budgethouder:	Joop van Dieren	0594769004
Ledenadministratie:	e-mail: walfriedledenadm@gmail.com	
Banknr. NL 08 INGB 000 246 5131	t.n.v. Penningm. Walfriedparochie Groningen	
Emmauskerk	Ra 4, 9733 HS Groningen	541 2115
Bespreken zaalruimte:	e-mail: emmausgroningen@gmail.com en per telefoon.	

ROTONDE informatie

Het eerste gedeelte van ROTONDE bevat informatie van en voor alle kerken. Het tweede en derde gedeelte bevatten uitsluitend informatie over de afzonderlijke kerken.

Rotonde verspreiden we in principe gratis. Mocht u ons blad niet ontvangen hebben, dan kunt u contact opnemen met onze administratie.

Voor de inleverdata verwijzen wij u naar de kaders aan het eind van de desbetreffende gedeeltes.

Te laat ingeleverde kopij kan om technische redenen niet meer geplaatst worden.

Digitale Rotonde

Sinds januari 2020 staat elke nieuwe Rotonde op de website, de papieren Rotonde bestaat ook nog. Het is mooi om Rotonde met een kleurig omslag te zien, en ook de foto's komen beter tot hun recht.

Middels een nieuwsbericht stuurt de redactie u een bericht wanneer de nieuwste Rotonde online staat op de website.

Rotonde Nieuwsbrief

Wilt u voortaan gebruik maken de attenderingsservice, stuur dan een e-mail naar 1 van de onderstaande adressen:

Damsterboord: naar informatie@damsterboord.nl met in de onderwerpregel: digitale rotonde

Walfriedgemeenschap: schrijf uzelf in via: <http://bit.ly/Walfried-Rotondenieuwsbrief>

U kunt daarnaast ook nog steeds de papieren Rotonde blijven ontvangen; als u die wilt opzeggen stuur dan een mail aan: administratie@kerkbladrotonde.nl met in de onderwerpregel: opzegging papieren Rotonde.

OEUMENISCHE VIERINGEN

De oecumenische diensten worden voortaan niet meer maandelijks gehouden, in plaats hiervan 2 keer per jaar.

- De oecumenische diensten met een R.K.-voorganger vinden plaats in de Emmauskerk 10.30 uur.
- De oecumenische diensten met een Protestantse voorganger in de Stefanuskerk **om 10:00 uur.**
- De pioniersplek Overstag heeft elke eerste zondag van de maand een Samen Ontdekken! Viering in CBS 't Kompas. Inloop **vanaf 11:00 uur.**

HIGH TEA IN DE EMMAUSKERK

Op dinsdag 5 december houden wij van de maandelijkse koffiegroep vanaf 14:00 uur een gezellige party om alvast in de decembersfeer te komen.

Voor iedereen die aan deze ontmoeting mee wil doen: U bent van harte WELKOM!

De tea party wordt verzorgd door Mayke en Lies
De kosten zijn € 5,00 p.p.

GEMEENSCHAPPELIJK LEESROOSTER/ EREDIENSTEN

Zondag 3 december '23 <i>1e van de Advent</i> Jesaja 63,19b–64,81 1 Korintiërs 1,1-9 Marcus 13,24-37	Zondag 10 december '23 <i>2e van de Advent</i> Jesaja 40,1-11 2 Petrus 3,8-18 Johannes 1,19-28
Zondag 17 december '23 <i>3e van de Advent</i> Jesaja 65,17-25 1 Tessalonicenzen 5,12-24 Johannes 3,22-30	Zondag 24 december '23 <i>4e van de Advent</i> 2 Samuël 7,4-16 Romeinen 16,25-27 Lucas 1,26-38
Zondag 24 december '23 <i>Kerstdag</i> Jesaja 8,23b–9,7 Titus 2,11-14 Lucas 2,1-20	Maandag 25 december 23 <i>Kerstdag</i> Jesaja 52,7-10 Hebreeënen 1,1-12 Johannes 1,1-14
Dinsdag 26 december '23 <i>2e Kerstdag</i> Jeremia 26,1-15 Handelingen 6,8-7,2a. 52-60 Matteüs 23,34-39	Zondag 31 december '23 <i>Zondag na Kerst</i> Jesaja 61,10–62,3 Galaten 3,23–4,7 Lucas 2,33-40
Zondag 7 januari '24 <i>Epifanie</i> Jesaja 60,1-6 Efeziërs 3,1-12 Matteüs 2,1-12	Zondag 14 januari '24 <i>2e na Epifanie</i> Jesaja 62,1-5 Romeinen 4,19-25 Johannes (1,29-),2,1-11
Zondag 21 januari '24 <i>3e na Epifanie</i> 1 Samuël 3,1-10(18) 1 Korintiërs 6,11b-14 Marcus 1,14-20	Zondag 28 januari '24 <i>4e na Epifanie</i> Deuteronomium 18,15-20 1 Korintiërs 8,1b-13 Marcus 1,21-28
Zondag 4 februari '24 <i>5e na Epifanie</i> 2 Koningen 4,18-21(22-31) 32-37 1 Korintiërs 9,16-23 Marcus 1,29-39	

TERUGBLIK OP SAMEN ONTDEKKEN VAN ZONDAG 5 NOVEMBER.

Flyer Kerstwandeling

We volgen vanaf de zomer Paulus op zijn reizen. Inmiddels is hij aanbeland in Athene en wacht hij op zijn vrienden. Ondertussen gaat hij met mensen in gesprek en vertelt over zijn God, die voor hen nog onbekend is. Het thema is deze keer ook "ken je mij".

Na de koffie en de heerlijke cake van Jolanda en Lente leren we elkaar beter kennen met speeddaten. Daarna is het tijd voor de andere activiteiten.

Er gaat een groepje wandelen door de wijk op zoek naar sporen van God. Je kunt ook spiegels versieren. Als je in de spiegel kijkt zie je jezelf, maar tegelijk zie je ook het beeld van God, wij zijn immers naar zijn beeld gemaakt. En er is een escaperoom. Er zijn weer allerlei ingenieuze opdrachten bedacht door Arie-Pieter en Nine en Lex. Zo moet je via de plattegrond van Athene op verkenning in de schoolbieb. Daar blijkt een boek met een blad met een aantal letters, waar je met behulp van een ingewikkelde formule tot de juiste oplossing komt. Ook is er een groepje dat in gesprek gaat over vragen en gebeden aan God. Er wordt vooral gevraagd om respect voor elkaar en het besef dat iedereen het recht heeft om te leven. Tot slot is er nog omgekeerd verstopperij, dat geeft veel hilariteit. Daarna komt Paulus op bezoek bij ons in de wijk Lewenborg en maakt Baukje hem wegwijs. Ze wijst hem op alle moois in de wijk. Hij vertelt haar over zijn God die tot nu toe nog onbekend is. Zij is wel benieuwd en wil er later meer over horen.

En dan is het alweer tijd voor de lunch, deze keer is er een heerlijke groentesoep van Mayke met zelfgemaakte balletjes. Ook de tosti's vinden gretig aftrek. Dan is het tijd om af te ruimen met daarna een korte evaluatie. We vonden het weer een geslaagde ochtend en vooral de speeddate zullen we nog wel een keer herhalen.

Om alvast te noteren in de agenda:

De volgende Samen ontdekken! is op:

zondag 3 december vanaf 11:00 uur in 't Kompas.

We volgen Paulus op zijn reis. Hij is op weg naar Rome, maar lijdt schipbreuk. Hoe loopt dat af?

Dat gaan we de volgende keer Samen ontdekken.

Zondag 17 december staat er van 15-17 uur een kerstwandeling gepland vanuit Kerkenheem. We beginnen met koffie, thee en wat lekkers met daarna de wandeling door de wijk. Onderweg kom je verschillende scènes van het kerstverhaal tegen. Aan het eind is er een soepje en warme chocolademelk.

In het nieuwe jaar ben je op:

Zondag 7 januari vanaf 11 uur weer van harte welkom bij Samen ontdekken! in 't Kompas. Welk Bijbelverhaal dan centraal staat is nu nog niet bekend.

Ben je benieuwd naar wat we doen, je bent altijd welkom om aan te wippen.
Aanmelden is niet nodig. Voor meer info en contactgegevens zie onze website:
<https://overstag-lewenborg.nl/>

Namens het team, Annie van Dam

**Interkerkelijke
Bibliotheek
Lewenborg**

BIBLIOTHEEKNIEUWS

Elke donderdag zijn we aanwezig voor het uitlenen van boeken van 19.30 uur tot 20.30 uur. Behalve in de basisschoolvakanties. Ons boekenbestand vindt u op de website van de Hildegardparochie (Walfried) en op de website van de PKN gem. Damsterboord.

*Graag zien wij uw komst tegemoet.
Jacoba van Mourik en Ineke Siersema*

Op de valreep naar het jaar 2024 hebben wij nog een nieuw boek aangeschaft. Zeer toepasselijk in deze tijd:

Vrede op aarde - Stefan Paas

Uitgever: Kokboekencentrum, september 2023

Over heil en redding in deze tijd

Dit prettig leesbare boek verhaalt vanuit het Piëtisme over het ervaren heil van God (bekeringsdrama genoemd). Geschiedenis, bijbel, zending, slavernij; kortom niets blijft onbesproken in het kader van het heil van God naar deze tijd. Geworteld geloof d.w.z. niet oppervlakkig maar wel gericht op de ervaring 'ademt hoop en uitzicht op een heilzame vrede met medewerking van ons mensen'.

Verder willen wij u herinneren aan de boeken welke wij nieuw hebben aangeschaft in 2023 en die nog niet in de catalogus op de website staan.

• Groene Theologie	- Trees van Montfoort
• Op weg naar een luisterende kerk	- Jos Moons e.a.
• Het raadsel van God	- Alister Mc.Grath
• De Fioretti	- Linda Pennings
• Kom Heilige Geest	- Jan Pool
• Handboek wereldreligies	- John Bowker
• De namiddag van het Christendom	- Tomas Halik
• Prentenbijbel	

Advent

Op het moment dat ik dit stukje schrijf, staan we op de drempel van de Adventstijd. Tot voor enkele jaren geleden was dit voor de meeste mensen een tijd van blijde verwachting. Een bezinningstijd, ja. Een tijd van voorbereiden op het kerstfeest, maar toch vooral gekenmerkt door een vreugdevolle ondertoon. Want het is ook de tijd van Sinterklaas, het heerlijk avondje, van kerstkaarten schrijven en ontvangen, uitkijken naar het kerstfeest met familie en/of vrienden.

Oorlog en crises lijken de Advent de laatste jaren een beetje anders te kleuren. Ze confronteren ons met menselijke onmacht. Vrede op aarde, zingen we traditiegetrouw met Kerstmis. Maar we voelen nu pijnlijk hoe ver vrede op aarde weg is. Ook in het land waar Jezus geboren is en geleefd heeft.

En dan zijn er nog de klimaatcrisis en de stikstofcrisis. En de eerste waarschuwingen voor een naderende watercrisis klinken ook al. Het water in Nederland is sterk vervuild en productie van voldoende schoon drinkwater gaat steeds moeilijker worden. Dit alles confronteert ons met de illusie van de maakbaarheid van onze samenleving. We hebben alles niet zo goed onder controle als we misschien wel zouden willen. Technologie heeft ons veel gebracht, maar ook problemen meegebracht.

Misschien is het wel goed om bewust te beleven dat niet alles mogelijk of maakbaar is. Een bezinningsperiode als de Advent is ook een uitgelezen tijd om te overwegen wat echt nodig is. En anders naar de wereld en het leven te kijken. Meer bewust te worden van het feit dat we alles gekregen hebben. Dat God aan het begin en einde van alles staat.

Kerkelijke bezinningsperioden als Veertigdagentijd en Advent zijn kostbaar. Ze willen ons doen nadenken over waar het werkelijk op aankomt in het leven. We worden opgeroepen tot bekering. Misschien zijn er dingen die anders kunnen, beter. We kunnen helaas niet de oorlog uit de wereld bannen, hoe graag we dat ook zouden willen, vooral omwille van de zovele onschuldige mensen die er het slachtoffer van worden, en families die levenslang erdoor getekend zullen zijn.

We kunnen in ons eentje niet de armoede van de wereld oplossen, de stikstofcrisis, de klimaatcrisis en ga zo maar door. Maar we mogen wel nadenken over ons eigen leven, hoe we God en de mensen beter kunnen liefhebben en dienen. Wat kunnen we zelf doen om mensen te helpen? Of de eigen impact op klimaat en milieu te verminderen? Want ook daarmee kunnen we mensen helpen. We weten immers dat mensen in arme landen het meest te lijden hebben van de gevolgen van onze leefstijl.

Het lijkt soms een druppel op de gloeiende plaat, is het wel zinvol? We weten dat we door de kleine dingen die we in ons gewone dagelijks leven doen de wereld niet kunnen redden en de diverse crises niet kunnen oplossen, maar toch is het wel zinvol. En goed. Enkele weken geleden vond ik in het Nederlands Dagblad een overweging waarin Johan Lock schreef: *“De enige reden dat iemand zoiets kan doen, is vertrouwen. Vertrouwen dat het goede doen altijd iets is om na te streven. Ook als het goede niet veel méér is dan ‘misschien het beste wat we in deze omstandigheden kunnen doen.’ Of proberen van alles wat mogelijk is, het minst kwade te doen. Niet omdat andere mensen het ook doen, niet omdat het gegarandeerd en meetbaar effect oplevert, maar gewoon omdat het ‘het goede’ is, en je weet dat het door de Vader met een hoofdletter wordt opgemerkt.”*

We beginnen weer aan een Adventperiode. We bereiden ons voor op het komen van de Heer. We worden opgeroepen ons te bekeren, de Heer een weg te bereiden. Niet omdat we de problemen kunnen oplossen, maar omdat we geloven en vertrouwen. Vertrouwen dat we zo zijn Naam kunnen heiligen, zijn wil doen hier op aarde, opdat zijn Rijk mag komen. We bereiden ons immers niet alleen voor op het komende kerstfeest, maar ook op zijn wederkomst. Wanneer Hij alles in allen zal zijn.

Graag wens ik u, mede namens pastoor Jellema, een vruchtbare tijd van inkeer en bekering, een mooie Advent en ook alvast een zalig Kerstfeest,

pastor Myriam

OECUMENISCHE BEZINNINGSAVOND ADVENT – 6 DECEMBER, KERKENHEEM

In de periode voorafgaand aan kerst (advent) en de periode voorafgaand aan Pasen (veertigdagentijd, lijdenstijd of vastentijd) zullen de pastores van de Walfriedgemeenschap en van Damsterboord een oecumenische bezinningsavond leiden. We brengen onze geloofstradities met elkaar in gesprek en zo ontdekken we waar we elkaar kunnen verrijken.

De adventsavond is gepland op woensdagavond 6 december. Om 19.30 beginnen we met een vesperviering in de Stefanuskerk. Rond 20.00 uur gaan we verder in Kerkenheem en we gaan dan op zoek naar de betekenis van “advent”. Wat kleurt de adventstijd? Wat geeft deze periode ons?

Die vragen zullen we op een creatieve manier uitwerken door samen een bijzondere adventskrans te maken.

- Datum: woensdag 6 december, 19:30 uur,
- Stefanuskerk: (vesper) en Kerkenheem (gespreksgedeelte)
- Leiding: pastor Myriam Oosting en ds. Jan Wilts
- opgave: zo mogelijk voor 3 december bij janwilts@damsterboord.nl

OECUMENISCHE DIENST WEEK VAN GEBED VOOR EENHEID KERKEN – 21 JANUARI EMMAÜSKERK

We – de Walfriedgemeenschap en Gemeenschap Damsterboord - waren gewend de week van het gebed voor de eenheid van de kerken met een gezamenlijke viering te beginnen. Die draad pakken we in 2024 weer op. De voorbereiding daarvan zal in december plaatsvinden, dus veel details kunnen we nog niet verklappen. Maar het thema is al bekend: “heb je naaste lief” en de lezing die daarbij hoort is die van de barmhartige Samaritaan (Lucas 10, 25-37). Via de Nieuwsbrief kunnen we binnenkort hopelijk meer vertellen.

De dienst wordt voorbereid door een gemengde groep parochianen en gemeenteleden, pastor Myriam Oosting en ds. Jan Wilts zullen samen voorgaan.

De viering is in de Emmaüskerk en begint om 10.30 uur (half elf). We hopen samen een inspirerende oecumenische viering te beleven. Graag tot ziens!

KOPIJ INLEVEREN:

Voor het volgende nummer van Rotonde, lopend van 4 februari 2024 t/m 2 maart 2024 dient u de kopij ingeleverd te hebben **vóór vrijdag 19 januari 2024**.

Per email: redactie@kerkbladrotonde.nl

STEFANUSKERK

Protestantse Gemeente Damsterboord

Predikant: ds. Jan Wilts

Telefoon: 050-2808863. U kunt te allen tijde bellen. Als ik er niet ben, krijgt u het antwoordapparaat. Spreek gerust in, dan bel ik terug. In de regel ben ik 's morgens vanaf 9 uur (maar niet op dinsdag) en rond 12:15 uur bereikbaar en 's middags rond 17:30 uur.

E-mailadres: janwilts@damsterboord.nl

Vrije dagen: vrijdag en zaterdag.

Autovervoer

Wilt u autovervoer naar de kerk?

U kunt het volgende nummer bellen:

J. en T. Rienstra tel: (050)5417391

Geert Hielema tel: 06-51212565

ROOSTER KERKDIENTEN

zondag	aanvang en kerk	voorganger	informatie
1 ^e advent 3 december	10:00 uur Stefanuskerk	ds. Lieuwe Giethoorn	
2 ^e advent 10 december	10:00 uur Stefanuskerk	ds. Jan Wilts	
3 ^e advent 17 december	10:00 uur Stefanuskerk	ds. Jan Wilts	Schrift en Tafel
kerstavond 24 december	20:30 uur Dorpskerk Engelbert	ds. Jan Wilts	mmv kinderkoor
kerstavond 24 december	22:00 uur Stefanuskerk	ds. Jan Wilts	mmv Noorddijker mannenkoor
kerstmorgen 25 december	10:00 uur Stefanuskerk	ds. Jan Wilts	kerstfeest
zondag na kerst 31 december 2023	10:00 uur Stefanuskerk	wergroep eredienst	ochtendgebed
epifanie 7 januari 2024	10:00 uur Stefanuskerk	ds. Jan Wilts	
2 ^e na epifanie 14 januari	10:00 uur Stefanuskerk	ds. Jan Wilts	
3 ^e na epifanie 21 januari	10:30 uur Emmaüskerk	pastor Myriam Oosting en ds. Jan Wilts	oecumenische dienst let op aanvangstijd!
4 ^e na epifanie 28 januari	10:00 uur Stefanuskerk	ds. Marga Baas	
5 ^e na epifanie 4 februari	10:00 uur Stefanuskerk	ds. Jan Wilts	

bij de kerkdiensten

advent

De werkgroep eredienst bereidt de adventsdiensten voor. We zoeken samen liederen uit, kiezen afbeeldingen (dit jaar van Marc Chagall) die in een katern bij de liturgie gedrukt worden, onze organist brengt adventsmuziek ten gehore – alles rond de lezingen uit het Lutherse leesrooster. Dat rooster volgen we in deze advent. Ik noem hier de evangelielezingen:

1e advent, zondag 3 december Matthéüs 21, 1-9

2e advent, zondag 10 december Lucas 21, 25-33

3e advent, zondag 17 december Matthéüs 11, 2-10

De vierde adventszondag valt dit jaar op zondag 24 december. Omdat er dan 's avonds twee kerstavonddiensten zijn, vervalt de ochtenddienst.

kerst

kerstavond Engelbert

Een aantal kinderen van OBS de Driebond die godsdienstonderwijs volgen, vormen dit jaar (weer) een kinderkoor onder leiding van Henk van Dijk en Nanne van der Werf. Ze zijn al flink aan het repeteren om in de kerstavonddienst te zingen. Fijn dat dat weer kan!

En vanzelfsprekend zijn er bekende kerstliederen die we samen kunnen zingen terwijl Gerard van Reenen ons op het orgel begeleidt. Dat alles om de geboorte van het kind te vieren bij wie de vrede begint.

We richten ons in deze dienst op het dorp Engelbert – en waar het mogelijk is, verzoeken onze trouwe Damsterboorders de kerstavond in Noorddijk te vieren.

kerstavond Noorddijk

De Noorddieker noabers versieren de kerk en onder leiding van Lies en Froukje oefenen maar liefst 14 mannen in het Noorddijker mannenkoor om de kerstavond muzikale luister bij te zetten! Gerard van Reenen begeleidt hen. Een kerstviering voor ieder die die hoopt op licht, op vrede – Gods kind in ons midden.

kerstmorgen Noorddijk

We hadden een mooie traditie met een kerstspel in de kerk. Dat lukt op dit moment om meer redenen niet. Ik hoop iets goed te maken met een kerstverhaal. Dat zal ik vrij vertellen. Kinderen en volwassenen, de dienst is voor ieder.

En verder muziek: Gerard van Reenen bespeelt het orgel, Helmer Roelofs zingt met ons. Nieuwe en bekende kerstliederen. En bovenal vieren we midden in een wankelende wereld de blijde boodschap van kerst. Juist nu, wij hebben het nodig, de wereld heeft het nodig.

epifanie

Ik wijs u vooral op de oecumenische viering van 21 januari in de Emmaüskerk (aanvang 10:30 uur). Meer nieuws daarover staat in het 'algemeen gedeelte' voorin deze Rotonde.

agenda gespreksgroepen

- woensdag 6 december 19:30 uur, oec. gespreksavond, Stefanuskerk/Kerkenheem
- woensdag 13 december 20:00 uur, 30+-groep, Kerkenheem
- *een datum voor het kerstfeest van de Samenkring moet nog vastgesteld worden*
- woensdag 10 januari, 19:45 uur, gespreksgroep Stefanus, Kerkenheem
- woensdag 17 januari, 10:00 uur, Bijbelkring, Kerkenheem

BLOEMENGROET

De bloemen zijn gegaan naar de fam. Driessen, mevr. Van Dijken, Dhr. Pras, dhr. Hielema, en dhr. Klaassen.

BEDANKJE

Mevr. Harma Spithoff bedankt gemeente Damsterboord voor de bloemen die ze voor haar 85ste verjaardag heeft mogen ontvangen.

COLLECTE VOOR HET VOETLICHT: Mensen zonder papieren

De wereld staat op zijn kop. De plek waar je woont is niet altijd een veilige plek. Maar de plek waar je naar toe gaat is ook niet altijd de plek waar je kunt blijven. En de weg terug? Soms is die afgesloten.

Volgens schattingen leven er in Nederland 30.000 migranten zonder verblijfsvergunning. Velen van hen zijn arbeidsmigranten, anderen zijn na een mislukte asielpcedure in Nederland gebleven, bijvoorbeeld omdat het land van herkomst hen niet meer accepteert. Wie ongedocumenteerd in Nederland leeft, heeft maar weinig rechten.

Diverse kerkelijke initiatieven helpen ongedocumenteerden met informatie, advies en scholing en stimuleren hun zelfredzaamheid. Ook helpen zij bij nieuwe asielpcedures.

Kerk in Actie ondersteunt deze initiatieven: Stap Verder in Amsterdam-Zuidoost - Pauluskerk Rotterdam - Ondersteuning Mensen Zonder verblijfspapieren, Stek Den Haag - Tijdelijke opvang in De Halte, Villa Vrede Utrecht - Een veilige plek, Landelijke Ongedocumenteerden Steunpunt - meldpunt vreemdelingendetentie, INLIA - Hulp aan dakloze vluchtelingen.

Wat wordt er met uw gift gedaan? Bij Villa Vrede bijvoorbeeld kost een ontbijt 50 cent, een maaltijd 1 euro. Voor 20 euro koop je een nieuwe broek, voor 50 euro koop je een nieuwe jas.

Bij het Meldpunt Vreemdelingendetentie kan Stichting LOS voor € 100,- een vreemdeling in het detentiecentrum ondersteunen met zijn klacht over detentie-omstandigheden.

Met uw bijdrage aan de collecte steunt u het werk van Kerk in Actie zoals de hulp aan deze kwetsbare mensen in onze Nederlandse samenleving. Van harte aanbevolen.

Vooraankondiging actie Oekraïne

Het is nog steeds oorlog in Oekraïne, al bijna twee jaar. Net als vorig jaar zullen we in februari een inzamelingsactie houden voor Oekraïne. Het gaat dan om geld (voor de aanschaf van generatoren) als goederen.

De inzamelingsdag is zaterdag 17 februari van 14-16 uur in Kerkenheem. Nadere informatie volgt nog.

SOKKEN EN HANDSCHOENEN VOOR DE OPEN HOF

De stad heeft twee gezichten. De stad is een plek waar je werkt, is winkel- en uitgaansgebied. Maar de stad kent ook mensen die 's morgens niet weten waar ze 's avonds zullen slapen. Mensen die geen uitgebreide kledingkast hebben waaruit ze voor de winter lekkere warme kleding kunnen halen.

Zoals we vaker gedaan hebben zetten we nu ook weer een doos in de kerk waarin u sokken, handschoenen, mutsen en sjaals kunt leggen voor de bezoekers van de Open Hof zodat ook zij de winter wat warmer doorkomen.

HUISARTS IN HET GASTHUIS: HET KWAM OP HAAR PAD

Ze kwam verpleegkundige Astrid tegen toen die zich na een ongelukje meldde bij de dokterspost. Huisarts Gineke de Jager draaide daar net een dienst. Verpleegkundige en arts raakten aan de praat en zo kwam Gineke achter het bestaan van het INLIA Gasthuis Groningen. Ze had er nog nooit van gehoord, maar nu is ze er al twee jaar huisarts. Wat een bezoekje aan de dokterspost al niet vermag.

Ze was nieuwsgierig naar hoe de medische zorg aan asielzoekers in nood of aan niet-gedocumenteerde asielzoekers in Nederland geregeld is. Vandaar dat gesprekje met verpleegkundige Astrid. Bovendien was Gineke de Jager eerder al een week of vijf, zes op Lesbos geweest. Om hulp te verlenen. Ook iets dat zomaar op haar pad kwam, vertelt ze.

Het komt via een mail van Stichting Bootvluchteling over de schrijnende situatie van tienduizenden vluchtelingen op het Griekse eiland. Die mail arriveert precies op het juiste moment; ze heeft net ergens waargenomen als arts, geen zin om zich direct op een nieuwe plek te storten en is op dat moment dus zogezegd ‘between jobs’. “Ik had een gat in de agenda en daar was grote nood, dus ben ik gegaan.”

Recht op medische zorg

Ze komt te werken in het beruchte Moria-kamp, waar over de tienduizend mensen in erbarmelijke omstandigheden verkeren. Veel mensen met psychische klachten en veel met huidaandoeningen zoals krentenbaard. De hygiënische omstandigheden in het kamp zijn immers erbarmelijk. “Het is zo triest wat je daar ziet. Mensen die op de vlucht zijn, soms al heel lang, en dan uiteindelijk in zo’n kamp belanden. Dat raakt je.”

Iedereen heeft recht op medische zorg, dat is het principe. Het is een mensenrecht dat ook door Europa erkend wordt. Het is een principe dat Gineke de Jager in de praktijk wil brengen. In Lesbos én in het Gasthuis. “En het is vanuit het vak van huisarts bekeken ontzettend interessant om met heel veel verschillende mensen te werken. Dus voor mijzelf is het werken in het Gasthuis ook een verrijking.”

Lichamelijke klachten door stress

De gasten in de locatie waar INLIA mensen opvangt in het kader van de pilot met de Landelijke Vreemdelingen Voorziening zijn natuurlijk heel divers en komen uit heel uiteenlopende culturen. Toch is het ook een groep met heel specifieke eigen problemen. “De gasten zijn daar gekomen omdat ze geen uitzicht hadden op een toekomst. Soms zaten ze al heel lang in die situatie. In het Gasthuis wordt daar met hen aan gewerkt. Dat kan ook best een tijd duren. Dat gebrek aan perspectief veroorzaakt veel stress. En stress veroorzaakt lichamelijke klachten.”

Sommige van die klachten zijn te behandelen, andere niet. “En daar wordt het soms lastig, want dan komen de cultuurverschillen om de hoek. Mensen uiten zich heel anders dan Nederlanders. Door een Nederlandse bril bekeken, kun je dan al snel een oordeel hebben en het bijvoorbeeld teatraal vinden. Maar dat zijn echt cultuurverschillen.”

Menselijke behoeften zijn gelijk

Mensen uiten zich anders, maar de behoeften zijn gelijk, weet dokter De Jager inmiddels. “Een Nederlandse arts raakt misschien geïrriteerd als iemand voor de

zoveelste keer met buikpijn komt die de arts niet kan verhelpen. Maar iemand met stress wil net als ieder ander gezien worden, aandacht voor zijn issues. Als je mensen langer ziet, en je staat er bij stil, snappen ze het meer. En snap jij hun meer. En soms is er ook weldegelijk wat aan de hand terwijl je misschien verwachtte van niet.”

Terug naar de gemene delers van de gezondheidsklachten in het Gasthuis. Er is een grote groep jonge mensen. Zij hebben vaak klachten aan het zogeheten bewegingsapparaat; rug, nek, schouders, armen, benen. Meestal geen klachten waar je als huisarts direct wat aan kunt doen, maar gelukkig komt er geregeld ook een fysiotherapeut naar het Gasthuis. Die geeft mensen oefeningen.

Daarnaast zitten er naar verhouding ook veel oude(re) mensen. Velen van hen hebben suikerziekte en klachten die daaruit voortvloeien. Ook is kanker een belangrijk dossier in het Gasthuis, zegt de huisarts. Er is maar 1 keer spreekuur per week, op de dinsdagochtend, is dat wel voldoende? Voor nu redden we het ermee, zegt De Jager; “We hebben een goede medische staf.”

KOPIJ INLEVEREN:

Voor het volgende nummer van Ronde, lopend van 4 februari 2024 t/m 2 maart 2024 dient u de kopij ingeleverd te hebben **vóór vrijdag 19 januari 2024**.

Per email: redactie@kerkbladronde.nl

R.K. WALFRIEDGEMEENSCHAP binnen
de
HILDEGARD VAN BINGENPAROCHIE
Emmauskkerk, Ra 4, Lewenburg, tel.
5412115

*** Zie voor de adressen en voor de berichten
Die voor de kerken gelden, pagina 2 e.v.**

BEREIKBAARHEID VAN DE WALFRIEDLOCATIE

Pastores voor de Walfriedgemeenschap zijn:

Arjen Jellema - tel: 06-12717774 - pastor.jellema@hildegardparochie.nl

Myriam Oosting - tel: 06-39175000

Voor verdere adressen zie ook pagina 2 van deze Rotonde of de website:

www.hildegardparochie.nl

Tel. Emmauskkerk (alg.) 050-5412115

@ E-mail secr.walfried@hildegardparochie.nl

Ook onderstaande mensen kunt u altijd bellen voor inlichtingen over onze parochie: Mw. Trees Brugmans 050-5413025

✉ Digitale nieuwsbrief van de Walfriedgemeenschap ontvangen.

U kunt zichzelf hier inschrijven: <https://bit.ly/aanmelden-nieuwsbrief-bladen>

WALFRIEDGEMEENSCHAP

- Zie voor de lezingen pagina 3.
- De kerkdiensten worden gehouden in de Emmauskkerk in Lewenburg, Ra 4, voor zover niet anders wordt aangegeven.
- De kerk is elke woensdagmorgen van 10.00 – 11.30 uur open voor een kopje koffie of thee, een bezoekje aan de kerkruimte voor het aansteken van een kaarsje of voor het vinden van informatie. Of gewoon voor een gezellig praatje met anderen! U bent van harte welkom!
- Bespreken zaalverhuur per e-mail: emmausgroningen@gmail.com en
- per tel: 5412115.

VIERINGEN WALFRIED NOVEMBER 2023

Datum/kerk	Tijd	Viering	Voorganger & bijzonderheden
Zondag 10 dec. Emmauskerk	11:15 uur	dienst o.l.v. parochianen	m.m.v. het Emmauskoor
Zondag 17 dec. Emmauskerk	11:15 uur	woord- en communieviering	pastor Myriam Oosting
Zondag 24 dec. Emmauskerk	19:00 uur	Kerstmacht eucharistieviering	pastoor Arjen Jellema het Emmauskoor
Maandag 25 dec. Emmauskerk	11:15 uur	Kerstmorgen woord- en communieviering	pastor Myriam Oosting het Emmauskoor
Zondag 31 dec. Emmauskerk	11:15 uur	eucharistieviering	pastoor Arjen Jellema
Zondag 7 jan. Emmauskerk	11:15 uur	woord- en communieviering	pastor Myriam Oosting
Zondag 14 jan. Emmauskerk	11:15 uur	eucharistieviering	pastoor Arjen Jellema
Zondag 21 jan. Emmauskerk	10:30 uur	oecumenische viering	pastor Myriam oosting en ds. Jan Wilts
Zondag 28 jan. Emmauskerk	11:15 uur	woord- en communieviering	pastor Myriam Oosting
Zondag 4 febr. Emmauskerk	11:15 uur	eucharistieviering	pastoor Arjen Jellema

VANUIT DE WALFRIEDRAAD

Zoals gewoonlijk staat er ook nu weer van alles op de agenda. We beginnen met de wat serieuzere zaken, zoals de begroting voor 2024. Onze budgethouder Joop van Dieren heeft ook nu weer goed werk geleverd. Daarvoor hartelijk dank, Joop. De 'Vrienden van de Emmaus' denken met ons mee voor een aanschaf van een boiler. Ook hebben zij gezorgd voor een nieuwe kopieermachine, waarvoor natuurlijk oprecht onze dank. De stichting betaalt het e.e.a. uit de goede giften van vele donateurs. Hun bankrekeningnr. vindt u in het Groene Blad.

Er moet nog een offerte voor de restauratie van het orgel worden aangevraagd. We hopen dat we dan in het nieuwe jaar het orgel opnieuw in gebruik kunnen nemen en dit feestelijk kunnen vieren.

Ook zijn we weer bezig de kerstpakketten- en stukjes te regelen, zodat deze op tijd bezorgd kunnen worden. Is het wat voor u dit in 2024 te regelen, geef dit dan vooral door. Wij kunnen nog wel wat handen gebruiken. Het draaiboek hiervoor ligt al klaar.

Verder hebben we een overleg gehad met zowel de PKN de Bron als ook met de PKN Damsterboord over de vraag hoe verder met de oecumene en de oecumenische vieringen. Hierover hoort u nog wel meer.

Namens de Walfriedraad, Lexia Koch, wnd. secretaris

OECUMENISCHE WERKGROEP DAMSTERBOORD-WALFRIED

In september zijn de grote veranderingen in de oecumenische vieringen in een goede sfeer besproken. In 2024 zijn er twee oecumenische vieringen. Behalve de vieringen kwamen ook de bezinningsavonden van pastor Myriam Oosting en dominee Jan Wilts aan de orde.

Zo ontstonden de volgende afspraken c.q. het oecumenisch rooster:

datum	Voorganger en wat	Plaats
6 dec. '23	Bezinningsavond Advent Myriam en Jan	Emmauskerk
21 jan. '24	Oecumenische viering, week van de eenheid Myriam en Jan	Emmauskerk
28 febr. '24	Vesper en oecumenische bezinningsavond vastentijd Myriam en Jan	Emmauskerk
?? sept. '24	Oecumenische viering Vredesweek - de organisatie is in juni	Emmauskerk

MAANDELIJKE KOFFIEOCHTEND

Op dinsdag 2 januari 2024 zal in de Emmauskerk weer de maandelijkse koffieochtend van 10 tot 12 uur plaatsvinden. U bent van harte welkom om aan te schuiven.

OVERPEINZING

Het grootste gevaar, dat heel veel mensen van nu zo somber zijn
over dat wat er allemaal speelt in de wereld,
is dat het gevoel van onmacht overheerst;
dat de problemen te groot zijn om op te lossen
en dat de gevoelens van haat te diep geworteld zijn om te genezen.
Iedere goede daad, elk helend gebaar ontsteekt een kaars van hoop in een
donkere wereld.

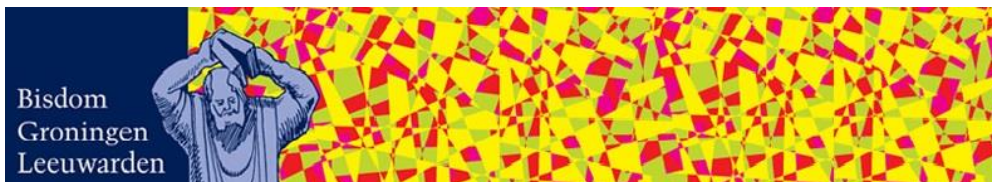
Een beetje licht hebben joodse mystici gezegd, verdrijft veel donkerheid.

En wanneer mijn licht verbonden wordt met het jouwe

en het jouwe met dat van anderen,

laat de dans van vlammen zien dat hoop geen illusie is.

Kwaad en onrecht, onderdrukking en wreedheid hebben niet het laatste woord.

COLUMN VAN DE BISSCHOP

Opleidingsniveau en beroepskeuze

In oktober schreef minister Robbert Dijkgraaf een brief aan de leerlingen van HAVO en VWO. Hij deed dit om hen te stimuleren een eigen keuze te maken en niet alleen te kijken naar de 'hoogte' van de opleiding. Ik weet niet of het eerder gebeurd is, dat een minister deze groep direct aanschrijft. Waarom deed hij dat?

We zijn geneigd om dat opleidingsniveau te kiezen dat we aankunnen en niet te laag in te zetten. Sommige ouders stimuleren hun kinderen ook in deze richting. Als je qua intelligentie VWO aan kunt, moet je niet de HAVO doen. Als je een universitaire studie aan kunt, ga je niet naar het HBO. Maar is dat altijd een juiste keuze?

Het is belangrijk dat je iets kiest dat bij je past. Sommige leerlingen zijn praktisch ingesteld en waarom zouden zij niet naar het (lager of middelbaar) beroepsonderwijs gaan. Bovendien schreeuwt onze samenleving om praktisch opgeleide mensen. Er is een groot tekort aan vaklui op tal van terreinen: bouwvakkers, loodgieters, automonteurs enz. En er zijn te weinig leerkrachten en verplegenden. Het tekort wordt groter en is op dit moment eigenlijk al te groot. We kunnen niet allemaal journalist worden.

Iets dat bij je past? Dat is niet per se iets dat je leuk vindt. Als je alleen kijkt naar wat je leuk vindt, maak je misschien helemaal geen kans op een baan, kun je niet in je eigen levensonderhoud voorzien en lever je ook geen bijdrage aan de samenleving.

Er moet bij opleidings- en beroepskeuzen een gezond evenwicht mogelijk zijn tussen opleidingsniveau, maatschappelijke behoefte en persoonlijk interesse en voorkeur. Richt je niet alleen op het niveau, maar kijk breder en laat je breder informeren en adviseren.

Het basisonderwijs – als het goed functioneert – zou een basis moeten leggen zodat iedereen mee kan doen in de samenleving. Tot je 12de moet algemene kennis worden aangebracht en de meest elementaire sociale ontwikkeling gestimuleerd worden. Na het basisonderwijs gaan interesses en mogelijkheden uit elkaar, al naar gelang de talenten die eenieder van God heeft ontvangen.

+ Ron van den Hout
bisschop van Groningen – Leeuwarden

Vernieuwd digitaal magazine van Instituut voor Oosters Christendom

‘Oosters Christendom’ is een verzamelnaam voor christelijke gemeenschappen geworteld in de Byzantijnse, Russisch- en Grieks-Orthodoxe traditie, alsmede oriëntaalse en Koptische christengemeenschappen in het Midden-Oosten en Afrika. Een nieuwe website en nieuwsbrief van Instituut voor Oosters Christendom, verbonden met de Radboud Universiteit, biedt een platform voor kennismaking met studies en activiteiten van het IvOC (<https://www.oosterschristendom.nl>)

Oosters Christendom vormt wereldwijd een derde tak van christendom, naast de rooms-katholieke kerk en het protestantisme. Vaak al eeuwenlang levend in geloofsgemeenschappen in niet-westerse landen en culturen. Wereldwijd omvat ‘oosters christendom’ tussen de 250 en 300 miljoen gelovigen. Het Instituut voor Oosters Christendom (IvOC) is verbonden met de Nijmeegse Radboud Universiteit. Het IvOC biedt interdisciplinair onderzoek en informatie over deze tradities.

Kennis van niet-westerse christelijke tradities is niet alleen van cultuurhistorisch belang, maar kan ook bijdragen aan bezinning op actuele thema's op het gebied van vredesvraagstukken (Rusland – Oekraïne bv.), mensenrechten, verhouding van politiek, kerk en samenleving. Door migratiebewegingen zijn meer geloofsgemeenschappen met oosters-christelijk karakter ook in westerse landen ontstaan.

De website [Vier.nu](https://vier.nu) helpt mensen toe te leven naar Kerstmis
Met speciale aandacht voor de kerststal: een traditie van 800 jaar

[Vier.nu](https://vier.nu) is een website met informatie over de christelijk hoogfeesten. Deze site helpt mensen toe te leven naar Kerstmis en helpt bij het vinden van een parochie in de buurt waar Kerstmis kan worden meegevierd. Dit jaar is er speciale aandacht voor de kerststal, want het is dit jaar 800 jaar geleden dat de eerste levende kerststal werd ingericht.

Op 24 december 2023 is het precies 800 jaar geleden dat de heilige Franciscus van Assisi in het stadje Greccio in Italië een levende kerststal liet inrichten. Franciscus vond dat zijn tijdgenoten weinig oog en begrip hadden voor de menselijke kant van het kerstverhaal. Daarom besloot hij het zichtbaar te maken. Midden in de bossen van Greccio creëerde hij een stal met een kribbe, een ezel en een os. Deze eerste levende kerststal was de opmaat voor een traditie die nog altijd actueel is. Op tal van plekken - thuis, op school, in de kerk en op straat - wordt de geboorte van Christus uitgebeeld met de kerststal.

Kijk voor meer informatie op de parochiesite www.hildegardparochie.nl
maar ook op [Vier.nu](https://vier.nu) en doe mee. Vier Kerstmis, thuis én samen in de kerk!

KOPIJ INLEVEREN:

Voor het volgende nummer van Rotonde, lopend van 4 februari 2024 t/m 2 maart 2024 dient u de kopij ingeleverd te hebben **vóór vrijdag 19 januari 2024.**

Per email: redactie@kerkbladrotonde.nl